

Vlaamse universiteiten en hogescholen raad

Mevrouw Zuhel Demir
Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk
Seven - 6de verdieping
Koning Albert II-laan 7
1210 Brussel

contactpersoon

annelies.claes@vlaamsehogescholenraad.be
marleen.bronders@vlir.be

uw kenmerk

ons kenmerk

2025-11

datum

18-08-2025

Beoordelingskaders kwaliteitszorg

Mevrouw de minister,

De hogescholen en universiteiten bekeken op uw vraag de beoordelingskaders kwaliteitszorg (beoordelingskaders instellingsreview, opleidingsaccreditatie, opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie, toets nieuwe opleiding, toets nieuwe opleiding op maat van de eigen regie, uitgebreide toets nieuwe opleiding) en bezorgen u daarbij graag onderstaand advies:

- Wij achten het wenselijk dat de actualisatie van de beoordelingskaders de consistentie in aanpak, rapportering en opvolging bevordert, in lijn met de aanbevelingen uit de recente evaluatie van het kwaliteitszorgstelsel. Coherentie tussen de verschillende beoordelingskaders, en in het bijzonder in de overlappende delen, draagt hiertoe bij, net zoals transparantie inzake de timing van de verschillende beoordelingsprocedures.
- Heldere en eenduidige beoordelingskaders verhogen de voorspelbaarheid van de besluitvorming en stellen commissies in staat om, ongeacht de specifieke kenmerken van hun onderzoek, op basis van vergelijkbare bevindingen tot een vergelijkbaar oordeel te komen. Daarom is het eveneens van belang dat de kaders expliciet omschrijven hoe wordt omgegaan met situaties waarin wordt afgeweken van het oordeel van de commissie.
- Verder achten wij een vaste structuur in de rapportering wenselijk: dit verhoogt de leesbaarheid voor instellingen en externe betrokkenen, en bevordert tegelijk de efficiëntie in de opvolging van aanbevelingen en beslissingen.
- Tot slot wensen wij ook te verwijzen naar het voorstel van de werkgroep "Toekomst systeembrede analyse" om de systeembrede analyse uit het kwaliteitszorgstelsel te schrappen via Onderwijsdecreet XXXVI. In het verlengde daarvan lijkt het ons aangewezen om ook de verwijzingen naar deze analyse uit de overige beoordelingskaders te verwijderen.

Als bijlage bezorgen wij u nog een aantal punctuele suggesties in lijn met bovenstaand advies. Ze zijn gebaseerd op de praktijkervaringen van de hogeronderwijsinstellingen.

Met vriendelijke groeten,

Koen Verlaeckaert - Eric Vermeylen
Secretarissen-generaal

adres

Ravensteingalerij 27
bus 3 & 6, 1^e verdieping
B-1000 Brussel

telefoon

+32 (0)2 792 55 00

fax

+32 (0)2 211 41 99

website

www.vluhr.be

Bijlage: aanbevelingen m.b.t. de beoordelingskaders kwaliteitszorg

Beoordelingskader instellingsreview

- Pag. 12: 3.1. Beoordelingsgrond
Studentenvertegenwoordigers aanpassen naar studenten(vertegenwoordigers)
- Pag. 14: 3.2.2 Beslisregel voor het besluit instellingsreview
Vanuit de basisfilosofie van het kwaliteitszorgstelsel volgt dat de beoordeling ervan uitgaat dat de instelling voldoet aan de beoordelingsgrond. Het tegendeel moet omstandig onderbouwd worden.
Dit betreft de onderbouwing van de oordelen. Wat is omstandig onderbouwen?
Meer handvaten biedt misschien het toevoegen van een zin als deze: NVAO waakt erover dat commissies van verschillende instellingsreviews op basis van vergelijkbare bevindingen tot eenzelfde oordeel komen, ongeacht de eigenheid van elk gevoerd onderzoek.
- Pag. 14: 3.2.2 Beslisregel voor het besluit instellingsreview
Bij het negatieve besluit wordt als beslisregel enkel verwezen naar de borging van de kwaliteit van elke opleiding. Bij het positief besluit zijn de beslisregels veel vollediger. Eigenlijk zou bij het negatief besluit ook naar de volledige beslisregels verwezen moeten worden (m.b.t. kwaliteitscultuur, onderwijsbeleid en uitvoering).
- Pag. 22: 4.11. Beoordeling en beoordelingsgrond
“de structuur van het rapport wordt bepaald door het onderzoek dat de commissie zal voeren. Het rapport bestaat bijgevolg uit een verslag van het onderzoek met feitelijk onderbouwde bevindingen, overwegingen en inzichten van de commissie.”
Op het klankbordoverleg werd meermaals aangegeven dat er nood is aan een vernieuwde werkwijze, dit kwam ook uit de Evaluatie van het KZ-stelsel. De rapporten lezen nu te veel als een reisverslag, ze zijn voornamelijk een weergave van de gesprekken waardoor de schriftelijke documentatie vaak onderbelicht blijft. Het is onvoldoende duidelijk wat een vaststelling is en wat een oordeel is van de commissie. Het huidige format verplicht de lezer om het rapport in zijn geheel te lezen om tot het besluit te komen, met als gevaar dat delen van het rapport een eigen leven gaan leiden terwijl dit eigenlijk nog maar de opbouw is tot een besluit. De huidige formulering lijkt nu onvoldoende tegemoet te komen aan deze bezorgdheid.
- Pag. 22: 4.11. Beoordeling en beoordelingsgrond
We vragen om de vaste termijn waarbinnen het beoordelingsrapport aan de instelling wordt bezorgd, te specificeren (naast de termijn van 4 weken voor de eerste versie naar de commissie die er wel in staat) of dat er ergens in de loop van het proces samen een afspraak over termijn wordt gemaakt. Dat maakt het makkelijker voor de instellingen om zich te organiseren op de 15 kalenderdagen die ze hebben voor de feitelijke onjuistheden. Bovendien zou het goed zijn hier te vermelden dat er rekening wordt gehouden met feestdagen en vakanties.
- Pag. 24: 4.12 Besluitvorming NVAO
“De NVAO neemt binnen een beslissingstermijn van 12 maanden na ontvangst van de aanvraag een besluit instellingsreview volgens de beoordelingsschaal en beslisregels in dit kader.”
Dit wordt beter op dezelfde manier geformuleerd als de andere termijnen, bijv. binnen de 3 (of 4) weken na ontvangst van het rapport neemt NVAO een beslissing.
Een ander element waarvoor het kader niets voorziet, is wanneer NVAO van mening is dat de commissie haar werk onvoldoende heeft gedaan.

- Pag. 24: 4.13 Intern bezwaar en extern beroep
Er wordt geen termijn voor bezwaren vermeld, dit staat in het Reglement Bestuursbeginselen van NVAO. Er moet voldoende tijd zijn voor bezwaren, zeker gelet op het feit dat de beroepscommissie de nodige tijd moet kunnen nemen. Ofwel moet dit bij de start van het proces opgenomen worden, alsook bij 4.12. wanneer er een ontwerpbesluit van NVAO is, dat dit bv. ten laatste drie maanden voor afloop van de termijn is.
- Pag. 27: 5.12 Beoordeling en beoordelingsrapport.
Bij voorkeur wordt ook nog verwezen naar het feit dat het beoordelingsrapport wordt vastgesteld conform hoofdstuk 4.11 of de wijze waarop dit tot stand komt.
- Pag. 27 & 28: 5.13 en 5.14
Hier geldt dezelfde timing als voor de gewone instellingsreview. Het lijkt bij de beperkte review, waar een negatief besluit mogelijk is, noodzakelijk om sneller een beslissing te nemen (voor het einde van de termijn) zodat er zeker voldoende tijd is voor beroepen of er wordt voorzien dat een lopend beroep de termijn opschort.

Opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie

- Pag. 5: er staan nog foutieve links in de inhoudstafel
- Pag. 11: 2.1 Invulling betrokkenheid externe, onafhankelijke deskundigen
“Bij de beoordelingen die instellingen in het kader van de eigen regie zelf organiseren betrekken zij ook externe, onafhankelijke deskundigen. Tijdens de instellingsreview beoordeelt de reviewcommissie de invulling en operationalisering van deze betrokkenheid.”
Deze zin gaat over de instellingsreview en kan hier worden verwijderd.
- Pag. 17: 4.6 Samenstelling van de commissie
“en eventueel een externe secretaris”.
Het is nu onduidelijk op basis waarvan wordt beslist of er een externe secretaris wordt aangesteld en wie het rapport schrijft indien er geen externe secretaris is.
- Pag. 19: 4.8 Beoordeling en beoordelingsrapport
Zie opmerking beoordelingskader instellingsreview - rapport (Pag. 22: 4.11. Beoordeling en beoordelingsgrond)
Zie opmerking beoordelingskader instellingsreview - termijn (Pag. 22: 4.11. Beoordeling en beoordelingsgrond)
- Pag. 20: 4.9 accreditatiebesluit
‘kan gemotiveerd afwijken’.
Zoals in het beoordelingskader Instellingsreview toevoegen: Dit alles gebeurt in overeenstemming met de bepalingen zoals opgenomen in het ‘Reglement inzake Bestuursbeginselen van toepassing bij de besluitvorming door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie’.
- Pag. 22: 5.9 Beoordeling en beoordelingsrapport
Zie opmerking beoordelingskader instellingsreview - rapport (Pag. 22: 4.11. Beoordeling en beoordelingsgrond)

Toets Nieuwe Opleiding op maat van de eigen regie

- Pag. 10: 2.1 Invulling betrokkenheid externe, onafhankelijke deskundigen
“Bij de beoordelingen die instellingen in het kader van de eigen regie zelf organiseren betrekken zij ook externe, onafhankelijke deskundigen. Tijdens de instellingsreview beoordeelt de reviewcommissie de invulling en operationalisering van deze betrokkenheid.”
Deze zin gaat over de instellingsreview en kan hier worden verwijderd.
- Pag. 14: 4.2 Informatiedossier
Informatie die (publiek) beschikbaar is op de website, kan worden verstrekt in een weblink.
Het is aangewezen deze zin te hernemen in alle beoordelingskaders wat betreft de paragraaf rond Kritische Reflectie.
- Pag. 15: 4.6 Samenstelling van de commissie
Zie opmerking beoordelingskader opleidingsaccreditatie in eigen regie - externe secretaris (Pag. 17: 4.6 Samenstelling van de commissie)
- Pag. 17: 4.8 Beoordeling en beoordelingsrapport
“Het eindoordeel op de tweepuntsschaal “voldoende” of “onvoldoende” wordt onderbouwd via de positieve en kritische elementen uit het door haar gevoerde onderzoek naar de potentiële kwaliteit van de nieuwe opleiding.”
Het oordeel is een positief of negatief toetsingsbesluit, het is aangewezen dezelfde terminologie consistent te houden.
Zie opmerking beoordelingskader instellingsreview - termijn (Pag. 22: 4.11. Beoordeling en beoordelingsgrond)
- Pag. 18: 4.9 Toetsingsbesluit NVAO
Zie opmerking beoordelingskader opleidingsaccreditatie in eigen regie - gemotiveerd afwijken (Pag. 20: 4.9 accreditatiebesluit)
“Het instellingsbestuur beschikt na intrekking van de initiële aanvraag over een vervaltermijn van 60 kalenderdagen om de aanvraag toets nieuwe opleiding opnieuw in te dienen bij de accreditatieorganisatie op basis van hetzelfde positief oordeel over de macrodoelmatigheid. De vervaltermijn gaat in op de dag na de intrekking van de initiële aanvraag toets nieuwe opleiding.”
In lijn met de duiding die er nu is rond een beperkte accreditatie bij de Opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie wordt dit ook bij voorkeur verder verduidelijkt.